

Sprawozdanie z działania systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Ekonomii i Zarządzania w roku akademickim 2014/2015

Wydział Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku w roku akademickim 2014/2015 kształcił studentów na kierunkach: Ekonomia, Zarządzanie, Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze i Ekonomiczno-Prawny. Łącznie na Wydziale studiowało w badanym roku 2 214 osób, w tym: na studiach stacjonarnych – 1 418 osoby (spadek o 55 osób w stosunku do roku poprzedniego), a na studiach niestacjonarnych – 796 osób (spadek o 288 osób w stosunku do roku poprzedniego).

Tabela 1. Liczba studentów Wydziału Ekonomii i Zarządzania UwB w roku akademickim 2014/2015 (stan na 30 listopada 2014 r.)

Kierunek	Liczba studentów (szt.)			
	Studia Stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia
Ekonomia	384	293	311	334
Zarządzanie	188	86	34	82
Ekonomiczno-Prawny	194	59	35	0
Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze	137	77	0	0
Łącznie	903	515	380	416

Źródło: dane Dziekanatu WEiZ.

Tabela 2. Struktura studentów Wydziału Ekonomii i Zarządzania UwB w roku akademickim 2014/2015 (stan na 30 listopada 2014 r.)

Kierunek	Procent studentów			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	I stopnia	II stopnia	I Stopnia	II stopnia
Ekonomia	42,52%	56,89%	81,84%	80,29%
Zarządzanie	20,82%	16,70%	8,95%	19,71%
Ekonomiczno-Prawny	11,46%	11,46%	9,21%	0,00%
Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze	14,95%	14,95%	0,00%	0,00%
Łącznie:	100,00%	100,0%	100,00%	100,00%
Udział procentowy w ogólnej liczbie studentów	40,79%	23,26%	17,16%	18,79%

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych Dziekanatu WEiZ.

Wydział Ekonomii i Zarządzania UwB w roku akademickim 2014/2015 kształcił 55 studentów studiów III stopnia, w tym: 32 na studiach stacjonarnych (o dwóch mniej niż przed rokiem) oraz 23 na studiach niestacjonarnych (o 12 mniej niż przed rokiem)¹.

Wydział Ekonomii i Zarządzania UwB w roku akademickim 2014/2015 prowadził 8 studiów podyplomowych. Liczba słuchaczy w okresie sprawozdawczym wynosiła 215 osób.

Poza tym, w roku akademickim 2014/2015 Wydział Ekonomii i Zarządzania UwB prowadził wspólnie z:

- 1) Wydziałem Matematyki i Informatyki UwB - kierunek: Informatyka i Ekonometria;
- 2) Wydziałem Pedagogiki i Psychologii UwB - kierunek: Polityka Społeczna;

Pracownicy Wydziału prowadzili również zajęcia na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie i na Wydziale Prawa.

W roku akademickim 2014/2015 Komisja ds. Systemu Jakości Kształcenia oraz Zespół ds. Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, realizowały zadania określone w harmonogramie prac. Zadania zostały podzielone ze względu na odpowiedzialność i kompetencje poszczególnych członków Zespołu i Komisji. Nadzorowano również funkcjonowanie systemu ISO na Wydziale.

1. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

- przygotowano zespoły minimum kadrowego do poszczególnych kierunków studiów zgodnie z wymogami *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz. U. Nr 243, poz. 1 445);
- dokonano przeglądu dorobku naukowego nauczycieli akademickich celem weryfikacji adekwatności przydziału do minimum kadrowego;
- dokonywano przeglądu dorobku naukowego kadry naukowo-dydaktycznej pod kątem ich kompetencji do prowadzenia konkretnych zajęć dydaktycznych;
- uaktualniono bazę publikacji pracowników naukowo-dydaktycznych;

¹ Stan na 30 listopada 2014 r.

- sporządzono raporty dorobku publikacji poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału za 2014 r.;
- zebrano informację na temat pozostałej działalności naukowej nauczycieli akademickich, dotyczącej w szczególności: współpracy krajowej i międzynarodowej, udziału w konferencjach naukowych, pełnienia funkcji promotora lub recenzenta rozpraw doktorskich, habilitacyjnych i w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego profesora;
- monitorowano podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich, w szczególności: udział kadry w szkoleniach, warsztatach i kursach dydaktycznych.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

- monitorować i aktualizować zespoły minimum kadrowego wszystkich kierunków studiów pod kątem: realizowania zajęć dydaktycznych w wymiarze określonym w rozporządzeniu MNiSW oraz dorobku naukowego nauczycieli zgodnego z tematyką kierunków studiów;
- monitorować dorobek naukowy kadry naukowo-dydaktycznej pod kątem ich kompetencji do prowadzenia konkretnych zajęć dydaktycznych;
- monitorować działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną nauczycieli akademickich w oparciu o wypełnianą przez pracowników indywidualną kartę osiągnięć pracowników naukowo-dydaktycznych;
- aktualizować bazę publikacji naukowych nauczycieli akademickich;
- stworzyć kompletną bazę konferencji, w których brali udział pracownicy naukowo-dydaktyczni.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

- monitorować i aktualizować zespoły minimum kadrowego wszystkich kierunków studiów pod kątem: realizowania zajęć dydaktycznych w wymiarze określonym w rozporządzeniu MNiSW oraz dorobku naukowego nauczycieli zgodnego z tematyką kierunków studiów;
- monitorować dorobek naukowy kadry naukowo-dydaktycznej pod kątem ich kompetencji do prowadzenia konkretnych zajęć dydaktycznych;
- monitorować działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną nauczycieli akademickich w oparciu o wypełnianą przez pracowników indywidualną kartę osiągnięć pracowników naukowo-dydaktycznych;
- aktualizować bazę publikacji naukowych nauczycieli akademickich.

2. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

- dokonano przeglądu i zweryfikowano programy kształcenia z punktu widzenia ich dostosowania do wymogów znowelizowanej *Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.);
- dokonano przeglądu i zweryfikowano plany studiów na poszczególnych kierunkach w kontekście dostosowania ich do nowych wymogów programów kształcenia;
- dokonano oceny prawidłowości stosowanego systemu ECTS wraz z analizą wykorzystania przez studentów możliwości stwarzanych przez ten system;
- zaopiniowano program kształcenia opracowany zgodnie z wymogami znowelizowanej *Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) na I stopniu – Kierunek Logistyka;
- określono zasady przechowywania dokumentacji potwierdzającej realizację założonych w ramach poszczególnych przedmiotów efektów kształcenia;
- zobowiązano nauczycieli do złożenia sylabusów wypełnionych zgodnie z nowymi wymogami na cały tok studiów na wszystkich kierunkach;
- zweryfikowano poprawność sylabusów sporządzanych przez nauczycieli akademickich;
- zwiększono świadomość pracowników i studentów odnośnie oczekiwanego nakładu pracy związanego z realizacją poszczególnych przedmiotów poprzez zastosowanie nowego sylabusu z wyeksponowaną częścią dotyczącą bilansu nakładu pracy studenta;
- upowszechniano wiedzę odnośnie systemu punktów ECTS poprzez prezentację zasad tego systemu podczas spotkania władz dziekańskich ze studentami;
- sprawdzono dostępność sylabusów w systemie USOS;
- dokonano weryfikacji wymagań egzaminacyjnych zawartych w sylabusach;
- nadzorowano opracowanie i zaopiniowano opracowany proces dyplomowania, przygotowano aktualizację pytań na egzamin dyplomowy;
- dokonano przeglądu prac dyplomowych i procesu ich oceniania.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

- monitorować spójność i kompletność efektów kształcenia oraz przypisanie efektów do poszczególnych przedmiotów;

- monitorować proces aktualizacji sylabusów, w tym monitorować proces dopasowywania sposobów weryfikacji do założonych efektów kształcenia (coroczny przegląd i aktualizacja sylabusów);
- monitorować proces dopasowywania sposobów weryfikacji do założonych efektów kształcenia w ramach przedmiotów realizowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych;
- monitorować proces składania i aktualizacji sylabusów przez nauczycieli;
- doskonalić sposób pracy nauczycieli w kształceniu na odległość;
- przeprowadzić weryfikację zgodności punktacji ECTS w planach studiów pod względem zgodności z rzeczywistym nakładem pracy studenta. Podjęte zostaną starania o włączenie pytania o nakład pracy studenta do ankiety w USOSie;
- sprawdzić prawidłowość rozplanowania nakładu pracy studentów w nowych sylabusach pod kątem jego zgodności z systemem ECTS;
- dokonać przeglądu zasad funkcjonowania systemu punktów ECTS pod kątem ich adekwatności do nakładów pracy studenta na wyższych poziomach kształcenia (studia doktoranckie i podyplomowe);
- kontrolować system akceptacji tematów prac dyplomowych i ich adekwatność do kierunku studiów, szczególnie tych, których promotorami są osoby ze stopniem doktora;
- systematycznie weryfikować kompletność i rzetelność recenzji prac dyplomowych;
- dokonać przeglądu funkcjonowania praktyk zawodowych studentów I stopnia;
- dokonać przeglądu funkcjonowania praktyk zawodowych studentów studiów doktoranckich.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

- monitorować spójność i kompletność efektów kształcenia oraz przypisanie efektów do poszczególnych przedmiotów;
- przeprowadzić weryfikację zgodności punktacji ECTS w planach studiów pod względem zgodności z rzeczywistym nakładem pracy studenta. Podjęte zostaną starania o włączenie pytania o nakład pracy studenta do ankiety w USOSie;
- sprawdzić prawidłowość rozplanowania nakładu pracy studentów w nowych sylabusach pod kątem jego zgodności z systemem ECTS;

- dokonać przeglądu zasad funkcjonowania systemu punktów ECTS pod kątem ich adekwatności do nakładów pracy studenta na wyższych poziomach kształcenia (studia doktoranckie i podyplomowe);
- kontrolować system akceptacji tematów prac dyplomowych i ich adekwatność do kierunku studiów, szczególnie tych, których promotorami są osoby ze stopniem doktora;
- systematycznie weryfikować kompletność i rzetelność recenzji prac dyplomowych;
- dokonać przeglądu funkcjonowania praktyk zawodowych studentów I stopnia;
- dokonać przeglądu funkcjonowania praktyk zawodowych studentów studiów doktoranckich.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

- systematycznie przeprowadzano hospitacje zajęć dydaktycznych;
- kontynuowano elektroniczny rejestr zajęć odwołanych i odrabianych;
- kontynuowano ankietowanie zajęć przez studentów w systemie USOS (586 osób wypełniło ankiety na 2 782 uprawnionych, czyli 21%);
- dokonano przeglądu wyników ocen;
- skierowano wyniki ocen do kierowników jednostek organizacyjnych;
- stworzono ranking pracowników wynikający z ocen zajęć dydaktycznych dokonanych przez studentów;
- dokonano okresowej oceny nauczycieli, przy współpracy z przełożonymi;
- prowadzono akcję promocyjną, w wyniku której zachęcano studentów do wypełniania ankiet;
- monitorowano funkcjonowanie systemu ocen i hospitacji;
- kontynuowano ocenę seminariów prowadzonych przez więcej niż jednego nauczyciela na studiach III stopnia.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

- należy co roku tworzyć ramowe plany hospitacji zajęć realizowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału na semestr I i II;

- należy sporządzać syntetyczne notatki z hospitacji i przekazywać informacje kierownikom jednostek organizacyjnych i Dziekanowi Wydziału;
- w związku z wciąż zbyt niskim procentowym udziałem studentów w ocenie zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników Wydziału, należy opracować plan promocji, który przyczyni się do wzrostu tego wskaźnika w kolejnym roku;
- należy kontynuować analizy ankiet studenckich i przekazywać je kierownikom jednostek organizacyjnych i Dziekanowi Wydziału;
- wnioskować do kierowników jednostek dydaktycznych o uwzględnienie wyników ankiet studenckich w procesie przygotowania obciążeń dydaktycznych na kolejny rok akademicki oraz o ich analizę i pisemne sprawozdanie podjętych działań usprawniających.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

- należy co roku tworzyć ramowe plany hospitacji zajęć realizowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału na semestr I i II;
- należy kontynuować analizy ankiet studenckich i przekazywać je kierownikom jednostek organizacyjnych i Dziekanowi Wydziału.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

- dokonano przeglądu zakupów i zasobów biblioteki i prenumeraty czasopism;
- monitorowano jakość infrastruktury dydaktycznej, a w szczególności: wyposażenie sal dydaktycznych i laboratoryjnych w środki audiowizualne, w dostęp do Internetu;
- określono wymogi dotyczące wyposażenia sal laboratoryjnych;
- przeprowadzano kontrolę adekwatności liczebności studentów do pojemności sal dydaktycznych i ich wyposażenia;
- monitorowano dostępność i przejrzystość informacji zawartych na stronie internetowej Wydziału dotyczących m.in.: poziomu, form, kierunków kształcenia, przyznanych

Wydziałowi certyfikatów jakości kształcenia, międzynarodowej współpracy naukowej, wymiany studenckiej;

- dokonano przeglądu rozkładu zajęć, szczególnie na studiach niestacjonarnych;

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

- monitorować aktualizację zasobów bibliotecznych pod kątem potrzeb pracowników i studentów oraz ich dostępu do komputerowych baz danych;
- monitorować realizację zajęć dydaktycznych we wszystkich obiektach, pod kątem warunków kształcenia oraz organizacji czasu pracy studentów, a w szczególności podczas zjazdów na studiach niestacjonarnych;
- kontrolować kompletność wyposażenia sal w sprzęt audiowizualny;
- poprawić funkcjonowanie strony internetowej Wydziału pod kątem lepszej dostępności informacji na temat kształcenia, rozkładów zajęć, materiałów dydaktycznych, sylabusów, aktualności i ogłoszeń;
- monitorować sposób udostępniania materiałów dydaktycznych studentom;
- monitorować jakość zajęć w systemie kształcenia na odległość.
- wprowadzić regularne konsultacje dla studentów niestacjonarnych.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

- monitorować realizację zajęć dydaktycznych we wszystkich obiektach, pod kątem warunków kształcenia oraz organizacji czasu pracy studentów, a w szczególności podczas zjazdów na studiach niestacjonarnych;
- poprawić funkcjonowanie strony internetowej Wydziału pod kątem lepszej dostępności informacji na temat kształcenia, rozkładów zajęć, materiałów dydaktycznych, sylabusów, aktualności i ogłoszeń.

5. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

- propagowano wraz z organizacjami studenckimi (jak np.: samorząd, AISEC) wymianę międzynarodową i międzyuczelnianą;

- opracowano system uznawania osiągnięć studentów studiujących w ramach programów wymiany (m.in. LLP ERASMUS, MOST) oraz studentów przenoszących się z innych uczelni.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

- utrzymać wymianę studentów w ramach programów międzynarodowych i międzyuczelnianych (ERASMUS +, MOST, inne);
- przeprowadzić badanie opinii studentów (polskich i zagranicznych) przyjeżdżających na studia w ramach wymiany międzyuczelnianej i międzynarodowej na temat jakości kształcenia na Wydziale.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

- utrzymać wymianę studentów w ramach programów międzynarodowych i międzyuczelnianych (ERASMUS +, MOST, inne);
- przeprowadzić badanie opinii studentów (polskich i zagranicznych) przyjeżdżających na studia w ramach wymiany międzyuczelnianej i międzynarodowej na temat jakości kształcenia na Wydziale.

6. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

- przeprowadzono badanie ankietowe na temat przebiegu odbytych studiów wyższych wśród absolwentów wszystkich kierunków WEiZ. W ankiecie wzięło udział 15 osób na 1 028 uprawnionych (zaledwie 1,5%).
- Biuro Karier przeprowadziło badanie ankietowe dotyczące losów absolwentów WEiZ, które uwzględniło ocenę odbytych studiów. Z uwagi na zbyt niski zwrot ankiet (w badaniu wzięło udział zaledwie 30 studentów ze wszystkich kierunków studiów UwB) nie dokonano analizy otrzymanych wyników.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

- usprawnić system badania opinii absolwentów Wydziału o przebiegu odbytych studiów wyższych;

- zintensyfikować działania mające na celu zwiększenie liczby absolwentów wypełniających ankietę;
- dokonać analizy wyników ankiety absolwenta WEiZ;
- uwzględnić opinie absolwentów na temat przebytych studiów w celu poprawy wizerunku Wydziału oraz dostosowania programu studiów do potrzeb rynku pracy.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

- usprawnić system badania opinii absolwentów Wydziału o przebiegu odbytych studiów wyższych;
- zintensyfikować działania mające na celu zwiększenie liczby absolwentów wypełniających ankietę.

7. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

- prowadzenie prac w ramach Rad Eksperskich następujących Kierunków Studiów: Ekonomia, Ekonomiczno-Prawny, MSG, Polityka Społeczna, Zarządzanie;
- powołanie Rady Eksperskiej na Kierunku Studiów: Logistyka;
- przeprowadzenie badań z potencjalnymi pracodawcami na temat potrzeb rozszerzenia oferty Wydziału Ekonomii i Zarządzania w zakresie specjalności na prowadzonych kierunkach studiów;
- weryfikacja efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów w oparciu o opinię właściwych Rad Eksperskich;
- prace nad koncepcją badania opinii pracodawców o poziomie kwalifikacji zatrudnianych absolwentów Wydziału.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

- zorganizować wspólne spotkania Rad Eksperskich (lub ich przedstawicieli) wszystkich kierunków UwB oraz przedstawiciela Biura Karier w celu opracowania ankiety badającej opinię pracodawców o poziomie kwalifikacji zatrudnianych absolwentów;
- opracować system gromadzenia ocen procesu kształcenia przez pracodawców;

- wykorzystywać systematycznie wnioski z analizy do dostosowywania oferty Wydziału (uczelni) do potrzeb i oczekiwań rynku pracy.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

- opracować system gromadzenia ocen procesu kształcenia przez pracodawców;
- wykorzystywać systematycznie wnioski z analizy do dostosowywania oferty Wydziału (uczelni) do potrzeb i oczekiwań rynku pracy.

8. MONITOROWANIE PROCESU POTWIERDZANIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

W roku akademickim 2014/2015 nie podjęto działań związanych z monitorowaniem procesu potwierdzania efektów uczenia się, w związku z tym, że pod koniec roku akademickiego, tj. 29 czerwca 2015 r. Senat UwB podjął uchwałę nr 1769 w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie w Białymstoku. Zapisy tej uchwały umożliwiają podjęcie stosownych działań.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

- Rekomendacje wynikające z obowiązków zapisanych w Uchwale nr 1769 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 czerwca 2015 r. *w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie w Białymstoku.*

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

-

Podpis i pieczęć Dziekana